

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/100/2015
Identifikačné číslo spisu: 8311010130
Dátum vydania rozhodnutia: 29.08.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:8311010130.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Petra Paludu na neverejnom zasadnutí konanom 22. augusta 2016 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Mgr. W. Y. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 31. mája 2012, sp. zn. 2To/3/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Mgr. W. Y. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu v Humennom z 2. novembra 2011, sp. zn. 4T/31/2011, bol obvinený Mgr. W. Y. uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 23.08.2010 asi o 07.30 hod. po otvorení zadného služobného vchodu pobočky E., a. s., na Námestí slobody č. 2 v Z., riaditeľkou pobočky banky Ing. U. Y. vnikol do objektu banky držiak v ruke strelnú zbraň a požadoval od riaditeľky pobočky banky vyplatenie hotovosti 15 000 eur a po príchode ďalších zamestnankýň banky, tieto upozornil, aby nerobili paniku, že ak mu budú vyplatené požadované peniaze, nič sa im nestane, kedy zamestnankyne banky na výzvu obvineného vidiac, že obvinený je ozbrojený strelnou zbraňou, otvoril trezor banky, pričom keď obvinený zistil, že sa v trezore nachádza len malé množstvo peňazí, objekt banky opustil bez toho, aby vzal nejaké finančné prostriedky.

Za to mu bol uložený podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 39 ods. 3 písm. d/ Tr. zákona a § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona súd zaradil obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd uložil obvinenému trest zákazu činnosti držať a nosiť strelnú zbraň na dobu 10 rokov.

Proti vyššie citovanému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obvinený Mgr. W. Y., o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením z 31. mája 2012, č.k. 2To/3/2012-645, tak, že podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného Mgr. W. Y. ako nedôvodné.

Dňa 16. novembra 2015 bolo na prvostupňový súd doručené dovolanie obvineného, podané prostredníctvom jej obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, Tr. por. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietal obvinený porušenie princípu prezumpcie nevinoty. Podľa názoru obvineného, k porušeniu práva na prezumpciu nevinoty dôjde, ak pred zistením viny zákonným spôsobom, súdne rozhodnutia alebo vyhlásenia verejných činiteľov, týkajúce sa osoby obvinenej z trestného činu naznačujú názor, že táto osoba je vinná. Poukázal na odôvodnenie uznesenia o vznesení obvinenia, v ktorom vyšetrovateľ Policajného zboru konštatoval, že obvinený sa: „dopustil zločinu lúpeže“. Podľa obvineného, odôvodnenie výrokovej časti uznesenia o vznesení obvinenia vychádzalo z doteraz nazhromaždených dôkazov a vnútorného presvedčenia vyšetrovateľa, ktorý tieto dôkazy zhromaždil, právne ich vyhodnotil a nadobudol presvedčenie, ktoré konštatuje v tomto odôvodnení, pričom však porušil princíp prezumpcie nevinoty, lebo ešte pred dokázaním viny obvineného zákonným spôsobom, považoval obvineného za vinného, aj napriek tomu, že obvinený v tomto štádiu konania nemohol byť zbavený svojho počiatočného práva na to, aby bol považovaný za nevinného, dokiaľ sa jeho vina nepreukáže zákonným spôsobom. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok ESLP z 1. februára 2005 (Neščák vs. Slovenská republika).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je podľa obvineného naplnený tým, že vyšetrovateľ nevykonal dôkazy zákonným spôsobom a absencia týchto dôkazov priamo negatívne ovplyvnila zákonné rozhodnutie vo veci. Uviedol, že dňa 10. decembra 2014 pri prerokovaní návrhu na obnovu konania na verejnom zasadnutí v tejto trestnej veci pod sp. zn. 3 Nt 4/2012, súd výsluchom svedkyne Q. S. preukázal, že vyšetrovateľ Policajného zboru po tom, ako si vyžiadal z E. banky, pobočka Humenné, všetky kamerové záznamy, vošiel do priestorov E. banky, pobočka Humenné, a na základe jeho požiadavky mu pracovníčka banky nahrala na CD nosič len záznamy z kamier č. 2 a č. 6. Ostatné záznamy z kamier č. 1, 3, 4, 5 neboli archivované aj napriek tomu, že zaznamenávali celý priebeh pohybu a činností jednotlivých osôb počas skutku. Obvinený má za to, že nezabezpečením týchto dôkazov vyšetrovateľom, nemala obhajoba, obžaloba, ale ani súd možnosť posúdiť konanie jednotlivých osôb v priestoroch banky v danom čase. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu v Humennom, sp. zn. 4T/31/2011, zo dňa 2. novembra 2011, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2To/3/2012, z 31. mája 2012 a prikázal mu vec v potrebnom rozsahu znovu prejednať a rozhodnúť.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou podaním z 3. decembra 2015, ktorý sa nestotožnil s dôvodmi uvedenými v dovolaní. Uviedol, že napadnuté rozhodnutia sú zákonné a považuje za zákonný postup súdov pri vydávaní vyššie uvedených rozhodnutí. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd dovolaniu nevyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené

právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por., v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por., dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Pokiaľ ide o vyššie uvádzanú viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, tak tu treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že zabezpečenie práva na obhajobu znamená vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že nie každé porušenie práva obvineného v jednotlivých štádiách trestného konania, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod.

S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod č. 7 v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, „ ... za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm.

c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.“

Obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. považuje za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom nedodržanie princípu prezumpcie nevinoty. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že tento dovolací dôvod bude spravidla naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov bez prítomnosti obhajcu a pod. Nie je možné sa preto stotožniť s argumentáciou obvineného, že bolo porušené jeho právo na obhajobu zásadným spôsobom tým, že pred dokázaním viny obvineného ho vyšetrovateľ Policajného zboru považoval za vinného s poukazom na formuláciu odôvodnenia uznesenia sp. zn. ČVS: ORP - 469/OVK-HE-2010 z 23. augusta 2010 o vznesení obvinenia, v ktorom vyšetrovateľ Policajného zboru konštatoval, že obvinený sa dopustil lúpeže, a teda porušil princíp prezumpcie nevinoty. Tu predovšetkým treba poznamenať, že v zmysle čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevyhlási právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Zásada prezumpcie nevinoty je jednou zo základných zásad trestného konania. Prezumpcia nevinoty vyjadruje objektívnu právnu situáciu a má dôležitý význam pri postavení obvineného a obžalovaného v trestnom konaní, avšak iba odsudzujúci právoplatný rozsudok má právne účinky a je podkladom pre výkon uloženého trestu. V danom prípade, vyšetrovateľ, ktorý vzniesol obvinenie voči obvinenému Mgr. Y. mal dostatočne odôvodnený záver o podozrení, že sa obvinený dopustil trestného činu. Vo vzťahu k námietke obvineného je ďalej potrebné zdôrazniť, že prezumpcia nevinoty neznamená, že vyšetrovateľ, ktorý vznáša obvinenie, musí aj predpokladať, že obvinený je nevinný.

Z obsahu podaného dovolania v rámci uplatneného dôvodu (§ 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.) je zrejmé, že obvinený tento dovolací dôvod založil na svojom názore o nesprávosti skutkových zistení prvostupňového a odvolacieho súdu argumentujúc tým, že nebol vykonaný ním navrhovaný dôkaz, v dôsledku čoho súdy mali vychádzať z dôkazov, ktoré sám považoval za nedostatočné (nezabezpečenie ďalších kamerových záznamov). K dovolateľom označenému dovolaciemu dôvodu najvyšší súd uvádza, že za nezákonnosť vykonania dôkazu nemožno považovať hodnotenie dôkazov zo strany súdu v rozpore s predstavami obvineného. Najvyšší súd zdôrazňuje, že je v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, aby súd rozhodol, ktoré dôkazy na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, vykoná, bez ohľadu na to, ktorá zo strán konania ich navrhla. Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení orgánov činných v trestnom konaní, znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutiu.

V posudzovanom prípade s ohľadom na obsah vykonaného dokazovania správne súdy dospeli k záveru, že spáchanie sťažovaného skutku bolo obvinenému preukázané, pričom s vykonanými dôkazmi sa vysporiadali jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach. Vo vzťahu k nevykonaniu všetkých navrhovaných dôkazov najvyšší súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý vo svojej judikatúre zakotvuje, že súd nie je povinný za každých okolností vykonať všetky dôkazy, ktoré strana navrhne.

Dovolací súd nezistil žiaden dovolací dôvod, na základe ktorého by mohol vyhovieť obvinenému a zrušiť napadnuté rozhodnutie, a preto odvolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.